

власний здоровий спосіб життя, так і професійної складової, яка виражається в усвідомленні проблеми, наявності знань про формування здоров'я і готовність застосувати їх у своїй майбутній професійній діяльності. Головним результатом формування здоров'язберігаючих середовища у вищому навчальному закладі, як результат діяльності всього механізму, повинні стати зростання творчих і освітніх досягнень студентів та викладачів, підвищення рівня здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу.

Література:

1. Ильина И. В. Основы охраны здоровья / И. В. Ильина. – Киев: Здоровье, 2002. – 328 с.
2. Ирхин В. Н. Учитесь на здоровье: здоровьеориентированный образовательный процесс на уроке / В. Н. Ирхин. – М.: Чистые пруды, 2008. – 30 с.
3. Минаева В. А. Общественное здоровье и здравоохранение: учебник / В. А. Минаева, Н. И. Вишнякова. – М.: МЕДпресс-инфор., 2005. – 525 с.
4. Сизова И. А. Эффективность формирования культуры здоровья студента в современном образовательном процессе / И. А. Сизова. – Красноярск: КГПУ, 2005. – С. 89–96.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦЯ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ: ВИМОГИ СЬОГОДЕННЯ

Фастівець Анна

*Полтавський інститут бізнесу Міжнародного науково-технічного університету
імені академіка Юрія Бугая*

В сучасних умовах трансформації змісту вищої медичної освіти, впровадження компетентнісного підходу зростають вимоги до якості підготовки фахівця з фізичної терапії та ерготерапії у закладах вищої освіти. На законодавчому рівні ця підготовка регламентується Законом України «Про вищу освіту» (01.07.2014 №1556-VII); Законом України «Про освіту» (05.09.2017 №2145-VIII); Постановою Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти; Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.08.1998 р. №251 Про затвердження Положення про систему

ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація»; Національним класифікатором України: «Класифікатор професій»; Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 року № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).

Спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» відноситься до галузі знань 22 «Охорона здоров'я» з присвоєнням кваліфікації «бакалавр фізичної терапії, ерготерапії за спеціалізацією (із зазначенням назви спеціалізації за наявності).

Об'єкти вивчення та діяльності: рухові функції та активність людини, їх порушення та корекція з метою відновлення повноцінної життєдіяльності відповідно до бажань і потреб людини в умовах довкілля [2].

Цілі навчання: Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Теоретичний зміст предметної області: знання для відновлення та запобігання втрати рухових функцій та активності людини: медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних та дисциплін професійної підготовки; вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності; законодавчої бази; комунікацій у професійній сфері; основ ділового спілкування, основ ділової іноземної мови (мов); професійних компетенцій, прав та обов'язків; основних положень етики [2].

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (далі Стандарт) передбачає формування інтегральної компетентності, 15 загальних компетентностей і 14 спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

В загальному розумінні термін «інтегральна компетентність» – трактується як здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю

умов [1]. Відповідно для фахівця з фізичної терапії та ерготерапії *інтегральна компетентність* (згідно стандарту) – здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов’язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук [2].

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку [1]. Відповідно для фахівця з фізичної терапії та ерготерапії визначено Стандартом такі загальні компетентності:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній

системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя [2].

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю [1]. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності фахівця з фізичної терапії та ерготерапії:

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 13. Здатність навчати пацієнта / опікунів самообслуговуванню / догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

Отже, термін «компетентність» включає не лише професійні знання й уміння, а й такі якості, як ініціативність, здатність до співробітництва, роботи в групі, вміння оцінювати ситуацію, логічно мислити, добувати, відбирати й аналізувати інформацію. Тобто, фахівець буде компетентним лише після здобуття адекватної інформації, знань і практичного професійного досвіду.

Література:

1. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти / О. Овчарук // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К. : «К.І.С.», 2003.
2. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018р. № 1419.

ПРО ПРОБЛЕМУ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКУРСНИКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Федорова Марія

Вище професійне гірничо-будівельне училище (м. Горішні Плавні Полтавська обл.)

Процес адаптації студента першокурсника у закладі освіти можна розглядати як комплексну проблему, адже їм доводиться пристосовуватись до нової системи навчання та входження у новий колектив, до зміни умов відпочинку та праці. У процесі адаптації студентам необхідно подолати низку суб'єктивних проблем, викликаних індивідуальними особливостями анатомо-фізіологічного, психічного і соціального розвитку та об'єктивних, які обумовлюються